

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การนำเสนอการจักกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการ การจักกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทย และความคิดเห็นของครูภาษาไทยที่มีต่อการจักกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. เพื่อนำเสนอโครงการการจักกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูภาษาไทยที่สอนอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีห้องปฏิบัติการทางภาษา กรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ทั้งหมดจำนวน 343 คน จากจำนวนโรงเรียน 24 โรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสำหรับครูภาษาไทย 1 ชุด เพื่อสอบถามเกี่ยวกับสภาพสภาพการ การจักกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทย และความคิดเห็นของครูภาษาไทยที่มีต่อการจักกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษา ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ แล้วนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องในค่านเนื้อหา การใช้ภาษาและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบใช้กับครูภาษาไทยซึ่งมีใช้กลุ่มประชากร ในโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย

โรงเรียนราชินีและโรงเรียนเตรียมอุดมพัฒนาการ จำนวน 15 คน จากนั้นนำผลที่ได้จากการทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นเพื่อเป็นแบบสอบถามฉบับจริง แล้วส่งแบบสอบถามไปยังครูภาษาไทยจำนวน 369 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 343 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.95

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ตอนที่ 2 สภาพการ การจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยและความคิดเห็นของครูภาษาไทยที่มีต่อการจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่ามัธยฐานและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอข้อมูลตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ในรูปตารางประกอบความเรียง ส่วนตอนที่ 3 ความต้องการการจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษาและข้อเสนอแนะ เป็นข้อมูลที่ได้จากการเปิดโอกาสให้ตอบโดยเสรี นำเสนอในรูป ตารางและความเรียง

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเสนอโครงการการจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งประกอบด้วยหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ ระยะเวลาในการดำเนินการ สถานที่ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ โครงการ แนวทางในการจัดกิจกรรม กิจกรรมที่จัดได้ในห้องปฏิบัติการทางภาษา การประเมินผล ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวอย่างการจัดกิจกรรม จากนั้นได้นำโครงการที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 10 คน ตรวจสอบพิจารณาและประเมินความเหมาะสม และนำข้อมูลจากแบบประเมินผลของผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐานและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีห้องปฏิบัติการทางภาษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เป็น

เพศหญิง อายุระหว่าง 31-35 ปี มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า วิชาเอกภาษาไทย มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยระหว่าง 6-10 ปี สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สัปดาห์ละ 14-18 คาบ

2. ปริมาณการจัดกิจกรรม

2.1 การจัดกิจกรรมฝึกทักษะการฟังในห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยส่วนรวมมีน้อย กิจกรรมฝึกทักษะการฟังที่จัดมากเรียงตามลำดับความซับซ้อนเลขคณิตคือ การฟังเพลงพื้นเมืองหรือเพลงที่กำลังได้รับความนิยมแล้วอธิบายความ วิเคราะห์หรือตอบคำถาม ฟังการบรรยายภาพหรือสถานที่แล้วตั้งข้อให้สอดคล้องกับภาพหรือสถานที่นั้น ฟังคำอธิบายหรือคำจำกัดความของสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วทายว่าสิ่งนั้นคืออะไร กิจกรรมที่จัดน้อยคือ ฟังตัวอย่างการอ่านออกเสียงน้อยแก้วที่มีจังหวะ ลีลาและเว้นวรรคตอนถูกต้องชัดเจนแล้วฝึกอ่านตาม ฟังการออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว และออกเสียง ร ล ที่ถูกต้องชัดเจนแล้วฝึกออกเสียงตาม

2.2 การจัดกิจกรรมฝึกทักษะการพูดในห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยส่วนรวมมีน้อย กิจกรรมฝึกทักษะการพูดที่จัดมากเรียงตามลำดับความซับซ้อนเลขคณิตคือ การพูดบรรยายหรือพรรณนาภาพตามความรู้สึกโดยไม่ได้เตรียมตัวมาก่อน การพูดเนื่องในโอกาสสำคัญต่าง ๆ เช่น อวยพรปีใหม่ กล่าวคำแนะนำ ฯลฯ แล้วให้เพื่อนฟังเทปบันทึกเสียงช่วยวิจารณ์ข้อบกพร่อง ฝึกพูดแนะนำตัวเองต่อที่ประชุมแล้วฟังเสียงจากเทปบันทึกเสียง และฝึกพูดลักษณะต่าง ๆ เช่น พูดให้ความรู้ พูดโน้มน้าวจิตใจ ฯลฯ แล้วฟังการพูดของตนเองจากเทปบันทึกเสียง กิจกรรมที่จัดน้อยคือ ฝึกพูดคำที่มีปัญหาในการออกเสียง ฝึกลีลาและจังหวะในการพูด และฟังเรื่องราวหรือเหตุการณ์แล้วพูดสรุปใจความสำคัญ

2.3 การจัดกิจกรรมฝึกทักษะการอ่านในห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยส่วนรวมมีน้อย กิจกรรมฝึกทักษะการอ่านที่จัดมากเรียงตามลำดับความซับซ้อนเลขคณิตคือ ฝึกอ่านข่าว ประกาศ จดหมายหรือแถลงการณ์เหมือนกับการออกอากาศทางวิทยุ ฝึกอ่านออกเสียงบทความ สารคดี ที่ครูเตรียมมาและทำเครื่องหมายเว้นจังหวะไว้ให้ และฝึกอ่านบทละคร บทสนทนา โดยทำหน้าเสียงให้เหมือนพูด กิจกรรมที่จัดน้อยคือ ฝึกอ่านออกเสียงคำที่มี ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ให้ถูกต้องชัดเจน ฝึกอ่านออกเสียงคำชนิดต่าง ๆ ให้ถูกต้องชัดเจน เช่น คำสมาส คำพ้องรูป คำพ้องเสียง และฝึกอ่านคำประพันธ์โดยให้นักเรียนรู้จักใช้วิจารณ์ดูว่าตอนใดควรอ่านตามอักขรวิธี ตอนใดควรอ่านให้เชื่อมต่อดี

2.4 การจัดกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนในห้องปฏิบัติการทางภาษาไทย ส่วนรวมมีมาก กิจกรรมฝึกทักษะการเขียนที่จัดมากเรียงตามลำดับความเข้มข้นเลขคณิตคือ ฟังนิทานที่ฟังท้ายตอนจบไว้แล้วให้แต่งเรื่องตอนจบให้สมบูรณ์โดยใช้จินตนาการของตนเอง ฟังเพลงการโฆษณาสินค้าหรือบริการแล้วเลือกเขียนโฆษณาสินค้าหรือบริการที่ตนเองสนใจ ฟังเรื่องราวหรือเหตุการณ์สะท้อนอารมณ์แล้วเขียนบรรยายความรู้สึกในขณะนั้น ฟังเพลงจากเทปบันทึกเสียง จับใจความสำคัญที่ปรากฏในเนื้อเพลงแล้วเขียนเรียบเรียงเป็นภาษาที่สละสลวย และฟังเรื่องราวจากเทปบันทึกเสียงแล้วเขียนสรุปใจความสำคัญ กิจกรรมที่จัดน้อยคือ ฟังการอ่านคำศัพท์หรือข้อความแล้วเขียนสะกดคำวันที่ให้ถูกต้อง

2.5 การจัดกิจกรรมทางคำหลักภาษาในห้องปฏิบัติการทางภาษาไทย ส่วนรวมมีมาก กิจกรรมทางคำหลักภาษาที่จัดมากเรียงตามลำดับความเข้มข้นเลขคณิตคือ ฟังเพลงประกอบการเรียนหลักภาษาไทยแล้วร้องตาม ฟังการสนทนาหรือการบรรยายเกี่ยวกับภาษาไทยแล้วอภิปรายหรือแสดงความคิดเห็น ฟังเทปการอ่านคำที่มีกเขียนตัวสะกดผิดแล้วเขียนสะกดคำเหล่านั้นให้ถูกต้อง ฟังคำบรรยายเกี่ยวกับลักษณะภาษาไทยแล้วอภิปราย และฟังบทความที่มีคำราชาศัพท์แล้วบอกความหมายของคำราชาศัพท์ กิจกรรมที่จัดน้อยคือ ฟังข้อความสั้น ๆ แล้วเขียนสะกดเสียงวรรณยุกต์ของคำที่ปรากฏอยู่ในข้อความนั้นให้ถูกต้อง ฟังคำต่าง ๆ แล้วบอกชนิดของคำไทย เช่น คำนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ ฯลฯ และฟังตัวอย่างประโยคชนิดต่าง ๆ แล้วบอกว่าเป็นประโยคชนิดใด

2.6 การจัดกิจกรรมทางคำวรรณคดีในห้องปฏิบัติการทางภาษาไทย ส่วนรวมมีน้อย กิจกรรมทางคำวรรณคดีที่จัดมากเรียงตามลำดับความเข้มข้นเลขคณิตคือ การแสดงละครโดยแต่งบทเจรจาขึ้นเองแล้วฟังเสียงที่บันทึกไว้ ฟังการแสดงละคร การแสดงหุ่นกระบอก การเล่นพื้นเมืองที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดี เขียนเรื่องย่อวรรณคดี หลังจากฟังเพลงการเล่าเรื่องจบแล้ว และพหุวิจารณ์แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะนิสัยและการกระทำของตัวละคร แล้วฟังเสียงตัวเองจากเทปบันทึกเสียง กิจกรรมที่จัดน้อยคือ ฟังการอ่านทำนองเสนาะคำประพันธ์ต่าง ๆ ที่ปรากฏในเนื้อเรื่องวรรณคดี ฟังคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง คำศัพท์ ตัวละคร โวหาร คำคมในวรรณคดีแล้วตอบคำถาม และฟังเรื่องราวเกี่ยวกับวรรณคดี เช่น ความรู้ต่าง ๆ ขนบธรรมเนียมประเพณีที่สอดแทรกอยู่ในวรรณคดี ฯลฯ

3. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

3.1 ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่า ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดกิจกรรมฝึกทักษะการฟังในห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยส่วนรวมน้อย กิจกรรมที่ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่าจะได้รับผลมากคือ การฟังเพลงพื้นเมืองหรือเพลงที่กำลังได้รับความนิยมแล้วอธิบายความ วิเคราะห์หรือตอบคำถาม และฟังการบรรยายภาพหรือสถานที่แล้วตั้งชื่อเรื่องให้สอดคล้องกับภาพหรือสถานที่นั้น

3.2 ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่า ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดกิจกรรมฝึกทักษะการพูดในห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยส่วนรวมน้อย กิจกรรมที่ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่าจะได้รับผลมากคือ การพูดบรรยายหรือพรรณนาภาพตามความรู้สึกขณะนั้นโดยไม่ได้เตรียมตัวมาก่อน

3.3 ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่า ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดกิจกรรมฝึกทักษะการอ่านในห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยส่วนรวมน้อย กิจกรรมที่ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่าจะได้รับผลมากคือ การฝึกอ่านข่าว ประกาศ จดหมายหรือแถลงการณ์เหมือนกับการออกอากาศทางวิทยุ

3.4 ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่า ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนในห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยส่วนรวมน้อย กิจกรรมที่ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่าจะได้รับผลมากเรียงตามลำดับความขมขื่นเลขคณิตคือ ฟังนิทานที่ฟังท้ายตอนจบไว้แล้วแต่งเรื่องตอนจบให้สมบูรณ์โดยใช้จินตนาการของตนเอง ฟังเพลงการโฆษณาสินค้าหรือบริการแล้วเลือกเขียนโฆษณาสินค้าหรือบริการที่ตนเองสนใจ ฟังเรื่องราวหรือเหตุการณ์สะเทือนอารมณ์แล้วเขียนบรรยายความรู้สึกขณะนั้น และฟังเพลงจากเทปบันทึกเสียงเพื่อจับใจความสำคัญที่ปรากฏในเนื้อเพลงแล้วเขียนเรียบเรียงเป็นภาษาที่สละสลวย

3.5 ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่า ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดกิจกรรมทางคำหลักภาษาในห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยส่วนรวมน้อย กิจกรรมที่ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่าจะได้รับผลมากเรียงตามลำดับความขมขื่นเลขคณิตคือ ฟังการสนทนาเกี่ยวกับปัญหาภาษาไทยแล้วอภิปรายหรือแสดงความคิดเห็น ฟังเพลงการอ่านคำที่มักเขียนตัวสะกดผิดแล้วเขียนสะกดคำเหล่านั้นให้ถูกต้อง และฟังเพลงประกอบการเรียนหลักภาษาไทยแล้วฝึกร้องตาม

3.6 ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่า ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมคดีในห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยส่วนรวมน้อย กิจกรรมที่ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่าจะได้รับผลมากคือ การแสดงละครโดยแต่งบทเจรจาขึ้นเองแล้วฟังเสียงที่บันทึกไว้ และฟังการแสดงละคร การแสดงหุ่นกระบอก การเล่นพื้นเมืองที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดี

4. ผลคือ ปัญหาและอุปสรรคจากการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา

4.1 ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่า การจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษาทั้งโดยส่วนรวมและรายละเอียดย จะเกิดผลดีแก่นักเรียนน้อย

4.2 ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่า การจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษาทั้งโดยส่วนรวมและรายละเอียดย จะเกิดผลดีแก่ครูผู้สอนน้อย

4.3 ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยส่วนรวมมีมาก ปัญหาและอุปสรรคที่มีมากเรียงตามลำดับความขัณมิเลขคดีคือ ครูมีความคิดเห็นว่าไม่จำเป็นต้องจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษา ครูเห็นว่าเป็นการเพิ่มภาระและยุ่งยากในการเตรียมการสอน ครูไม่ได้รับการสนับสนุนให้ได้รับความรู้เพิ่มเติม ครูไม่ทราบวิธีการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ในห้องปฏิบัติการทางภาษา และครูไม่ทราบวิธีการสร้างบทเรียน สื่อการสอนและการจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษา

5. ครูภาษาไทยส่วนใหญ่มีความต้องการให้มีการจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษา เพราะเห็นว่าการจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยจะทำให้การเรียนของนักเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน ไม่มีเสียงรบกวนจากภายนอก นักเรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถของตนเอง และช่วยครูประหยัดความเสี่ยงในการสอน

6. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ครูภาษาไทยจำนวน 103 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะในส่วนที่เป็นคำตอบแบบปลายเปิดว่า ควรจัดอบรมครูภาษาไทยให้มีความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ การสร้างบทเรียนและการจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษา เพื่อให้การสอนเกิดความคล่องตัวและมี

ประสิทธิภาพ (19 คน) วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้จะต้องมีความทันสมัยและสมบูรณ์พร้อมที่จะใช้ได้ตลอดเวลา (17 คน) ควรมีแหล่งผลิตบทเรียน แบบฝึก และคู่มือการเรียนการสอนที่เป็นมาตรฐาน เพื่อครูและนักเรียนจะได้ทราบจุดมุ่งหมายเดียวกัน และสะดวกแก่การใช้ (15 คน) ในด้านเนื้อหาในบทเรียนควรมีความแปลกใหม่ อยู่เสมอทั้งด้านวิชาการและด้านความบันเทิง (13 คน) ในการสอนแต่ละครั้งควรจัดกิจกรรมฝึกทักษะให้สัมพันธ์กันทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนไม่ควรแยกออกจากกัน (10 คน) และควรจัดกิจกรรมฝึกทักษะการพูดให้มาก ๆ (7 คน) นอกจากนี้ผู้บริหารควรให้ความสนับสนุนส่งเสริมการจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทย ในห้องปฏิบัติการทางภาษา และสนับสนุนในด้านงบประมาณเพื่อการนี้โดยเฉพาะ (7 คน)

7. ผู้วิจัยได้นำเสนอโครงการการจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ ระยะเวลาในการดำเนินการ สถานที่ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบโครงการ แนวทางในการจัดกิจกรรม กิจกรรมที่จัดได้ในห้องปฏิบัติการทางภาษา การประเมินผล ผลที่คาดว่าจะได้รับ และตัวอย่างการจัดกิจกรรม ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่ารายละเอียดของโครงการนี้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสรุปได้ดังนี้

กิจกรรมที่นำมาฝึกนั้น ควรนำมาจากหนังสือเรียนบ้าง แบบฝึกแต่ละบทควรระบุว่าจะเหมาะสมสำหรับนักเรียนระดับใดและควรจัดลำดับแบบฝึกจากง่ายไปหายาก (4 คน) กิจกรรมทางคำหลักภาษา ควรเพิ่มเติมเนื้อหาเกี่ยวกับคำ กลุ่มคำ ประโยค ส่วนวน สุภาพศัพท์ ให้มากขึ้น (3 คน) กิจกรรมฝึกทักษะการเขียน ควรเพิ่มการเขียนศัพท์ยาก เขียนตามคำบอก เขียนย่อความหรือฝึกจดสรุปใจความสำคัญจากการฟังเรื่องราวต่าง ๆ (3 คน) กิจกรรมฝึกทักษะการอ่าน ควรเพิ่มแบบฝึกการอ่านคำประพันธ์ประเภทฉันทน์ แบบฝึกการอ่านคำยาก การอ่านอักษรย่อ การอ่านชื่อเฉพาะที่สำคัญ (2 คน) กิจกรรมทางคำวรรณคดี ควรเพิ่มเติมในด้านการตีความบอกความหมายของคำศัพท์ ทั้งความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย และควรเน้นในด้านความซาบซึ้ง ความประทับใจที่ได้จากวรรณคดี (2 คน) และกิจกรรมที่จัดได้ในห้องปฏิบัติการทางภาษา แต่ละกิจกรรมควรตั้งจุดประสงค์ของการฝึก ระยะเวลาในการฝึก แบบวัดและประเมินผล (2 คน)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา นำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ปริมาณการจัดกิจกรรม

1.1 จากผลการวิจัยปรากฏว่า ครูภาษาไทยจัดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาไทยทางด้านการฟัง การพูดและการอ่านในห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยส่วนรวมน้อย ซึ่งอาจจะเป็นเพราะครูเห็นว่า การจัดกิจกรรมฝึกทักษะการฟัง การพูดและการอ่านเป็นภาระยุ่งยากและเสียเวลาในการเตรียมเนื้อหาและกิจกรรมต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้า ครูบางคนเห็นว่า ทักษะการฟังและการพูดนั้นไม่ต้องออกข้อสอบ จึงไม่ได้ฝึกทักษะในชั้นนี้ให้นักเรียน ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ จูไรรัตน์ หมั่นพงษ์สถาพร (2516: 9) ที่พบว่า ครูบางคนสอนแต่ทักษะการอ่านและการเขียน ไม่ได้ฝึกทักษะการฟังและการพูดเนื่องจากไม่ได้ออกข้อสอบ จึงทำให้นักเรียนขาดการฝึกทักษะทั้ง 4 ด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สายใจ เกตุชาวิทย์ (2527: 4) ที่พบว่าสาเหตุที่ทำให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษา มีความบกพร่องในการใช้ทักษะทั้ง 4 ด้าน เพราะเวลานักเรียนมีเวลาฝึกฝนไม่เพียงพอตนเอง

1.2 ทางด้านทักษะการเขียน จากผลการวิจัยปรากฏว่า ครูภาษาไทยจัดกิจกรรมการฝึกทักษะภาษาไทยทางด้านการเขียนในห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยส่วนรวมมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการสอนการเขียนนั้นสอนง่ายและสะดวกกว่าการสอนทักษะด้านอื่น ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ จูไรรัตน์ หมั่นพงษ์สถาพร (2516: 9) ที่พบว่า ครูภาษาไทยส่วนใหญ่มักจะสอนทักษะการเขียนมากกว่าทักษะอื่น

1.3 ทางด้านหลักภาษา จากผลการวิจัยปรากฏว่า ครูภาษาไทยจัดกิจกรรมทางด้านหลักภาษาในห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยส่วนรวมมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดกิจกรรมทางด้านหลักภาษานั้นจัดได้ง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อนและไม่ต้องใช้เวลาในการฝึกมากเหมือนฝึกทักษะการฟังและการพูด ครูสามารถจัดกิจกรรมทางด้านหลักภาษาให้จบสิ้นได้ในการสอนแต่ละครั้ง เช่น การเขียนคำศัพท์หรือข้อความตามคำบอกจากเทปบันทึกเสียง เป็นต้น

1.4 ทางด้านวรรณคดี จากผลการวิจัยปรากฏว่า ครูภาษาไทยจัดกิจกรรมทางด้านวรรณคดีในห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยส่วนรวมน้อย ซึ่งแตกต่างจากที่ เจมส์ คัมบลิว

คอคจ์ (James W. Dodge 1968: 362) สรุปไว้ว่า ห้องปฏิบัติการทางภาษานอกจากจะใช้ฝึกการฟัง การพูดให้ไคลคลิแล้วยังช่วยเสริมการเรียนรู้วรรณคดีในชั้นเรียนได้ด้วย เพราะเป็นเสมือนเครื่องมือที่ช่วยให้การฟังเพื่อความเข้าใจสัมฤทธิผลอย่างดียิ่ง

2. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

2.1 ในค่านิจกรรรมฝึกทักษะการฟัง จากผลการวิจัยปรากฏว่า ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่า ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดกิจกรรมฝึกทักษะการฟังในห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยส่วนรวมน้อย ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัยของ เรมอน เอฟ เอ คีทติ้ง (Ramond F.A. Keating 1964: 8-10) ที่พบว่า การใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาทำให้ผู้เรียนมีทักษะการฟังได้ดีกว่าการเรียนในห้องเรียนธรรมดา แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่า กิจกรรมฝึกทักษะการฟังในห้องปฏิบัติการทางภาษาที่จะได้รับผลมากคือ การฟังเพลงพื้นเมืองหรือเพลงที่กำลังได้รับความนิยมแล้วอธิบายความวิจารณ์หรือตอบคำถาม ซึ่งสอดคล้องกับที่ วิลกา เอ็ม ริเวอร์ส (Wilga M. Rivers 1968: 36) กล่าวไว้ว่า ห้องปฏิบัติการทางภาษาและเทปบันทึกเสียงมีประโยชน์อย่างยิ่งในการสอนทักษะทางด้านการฟังและการพูด และสอดคล้องกับที่ รีเบกกา เอ็ม วอลเลท (Rebecca M. Vallette 1968: 362) กล่าวไว้ว่า ห้องปฏิบัติการทางภาษานั้นเป็นเสมือนเครื่องช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในการฟังได้ดียิ่งขึ้น

2.2 ในค่านิจกรรรมฝึกทักษะการพูด จากผลการวิจัยปรากฏว่า ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่า ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดกิจกรรมฝึกทักษะการพูดในห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยส่วนรวมน้อย ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัยของ เอ็น แอด นอสเตรนค์ และคณะ (N.L. Nostrand and other 1964: 62) ที่พบว่า การสอนภาษาหลักสูตรเร่งรัดโดยใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาได้ผลดีกว่าการสอนในห้องเรียนธรรมดาในด้านการรับรู้เกี่ยวกับเสียงและการออกเสียง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่า กิจกรรมฝึกทักษะการพูดในห้องปฏิบัติการทางภาษาที่จะได้รับผลมากคือ การพูดบรรยายหรือพรรณนาภาพตามความรู้สึกขณะนั้นโดยไม่ได้เตรียมตัวมาก่อน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เรมอน เอฟ เอ คีทติ้ง (Ramond F.A. Keating 1964: 8-10) ที่พบว่า การใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาทำให้ผู้เรียนมีทักษะการพูดดีกว่าการเรียนในห้องเรียนธรรมดา และสอดคล้องกับที่ วิลกา เอ็ม ริเวอร์ส (Wilga M. Rivers 1968: 36)

กล่าวไว้ว่า ห้องปฏิบัติการทางภาษาและเทปบันทึกเสียงมีประโยชน์อย่างยิ่งในการสอนทักษะทางด้านการฟังและการพูด

2.3 ในคํานักกิจกรรมฝึกทักษะการอ่าน จากผลการวิจัยปรากฏว่า ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่า ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดกิจกรรมฝึกทักษะการอ่านในห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยส่วนรวมน้อย ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัยของ เอ็น แอด นอสเตรนค์ และคณะ (N.L. Nostrand and other 1964: 62) ที่พบว่า การสอนภาษาหลักสูตรเร่งรัดโดยใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาได้ผลดีกว่าการสอนในห้องเรียนธรรมดาในคํานักการรับรู้เกี่ยวกับเสียงและการออกเสียง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่า กิจกรรมฝึกทักษะการอ่านในห้องปฏิบัติการทางภาษาที่จะได้รับผลมากคือ การฝึกอ่านข่าว ประกาศ จดหมายหรือแถลงการณ์เหมือนกับการออกอากาศทางวิทยุ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เรมอน เอฟ เอ คีตติ้ง (Ramond F.A. Keating 1964: 8-10) ที่พบว่า การใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาทำให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านออกเสียงดีกว่าการเรียนในห้องเรียนธรรมดา

2.4 ในคํานักกิจกรรมฝึกทักษะการเขียน จากผลการวิจัยปรากฏว่า ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่า ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนในห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยส่วนรวมน้อย ซึ่งแตกต่างจากที่ เอ็ดเวิร์ค เอ็ม สแต็ค (Edward M. Stack 1960: 5) กล่าวไว้ว่า การสอนภาษาให้มีประสิทธิภาพต้องใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาช่วยในการสอน การเรียนภาษาในห้องปฏิบัติการทางภาษามีบทเรียนหลายอย่าง ซึ่งเน้นในคํานักการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่า การจัดกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนในห้องปฏิบัติการทางภาษาที่จะได้รับผลมากคือ ฟังนิทานที่ฟังท้ายตอนจบไว้แล้วแต่งเรื่องตอนจบให้สมบูรณ์โดยใช้จินตนาการของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับที่ เจมส์ คับบลิว ดอดจ์ (James W. Dodge 1968: 362) สรุปไว้ว่า ห้องปฏิบัติการทางภาษานอกจากจะใช้ฝึกการฟัง การพูดให้ได้ผลดีแล้ว ยังช่วยเสริมการเรียนวรรณคดีในชั้นเรียน และยังเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนได้ดียิ่งขึ้น

2.5 ในคํานักหลักภาษา จากผลการวิจัยปรากฏว่า ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่า ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดกิจกรรมทางคํานักหลักภาษาในห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยส่วนรวมน้อย แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่า การจัด

กิจกรรมทางคำหลักภาษาในห้องปฏิบัติการทางภาษาที่จะได้รับผลมากที่สุดคือ ฟังการสนทนาเกี่ยวกับปัญหาภาษาไทยแล้วอภิปรายหรือแสดงความคิดเห็น ฟังเพลงการอ่านคำที่มักเขียนตัวสะกดผิดแล้วเขียนสะกดคำเหล่านั้นให้ถูกต้องและฟังเพลงประกอบการเรียนหลักภาษาไทยแล้วฝึกร้องตาม ซึ่งสอดคล้องกับที่ เอ็ดเวิร์ด เอ็ม สแต็ค (Edward M. Stack 1960: 5) กล่าวถึงการเรียนการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพว่า ต้องใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาช่วยในการสอนและการเรียนภาษา ในห้องปฏิบัติการทางภาษามีบทเรียนหลายอย่าง ซึ่งเน้นในด้าน การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน

2.6 ในค่านววรรณคดี จากผลการวิจัยปรากฏว่า ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่า ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดกิจกรรมทางค่านววรรณคดีในห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยส่วนรวมน้อย แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่า การจัดกิจกรรมทางค่านววรรณคดีในห้องปฏิบัติการทางภาษาที่จะได้รับผลมากที่สุดคือ ฟังการแสดงละคร การแสดงหุ่นกระบอก และการเล่นพื้นเมืองที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดี ซึ่งสอดคล้องกับที่ เจมส์ คับบลิว คอคจ์ (James W. Dodge 1968: 362) สรุปไว้ว่า ห้องปฏิบัติการทางภาษา นอกจากจะใช้ฝึกการฟัง การพูดให้ได้ดีแล้ว ยังช่วยเสริมการเรียนวรรณคดีในชั้นเรียนได้ด้วย เพราะเป็นเสมือนเครื่องมือที่ช่วยให้การฟังเพื่อความเข้าใจสัมฤทธิ์ผลอย่างดียิ่ง

3. ผลดี ปัญหาและอุปสรรคจากการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา

3.1 สำหรับผลดีจากการจัดกิจกรรมในห้องปฏิบัติการทางภาษา ผลจากการวิจัยปรากฏว่า ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่า การจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษาจะเกิดผลดีแก่นักเรียนน้อย ซึ่งแตกต่างจากที่ กุสตาฟ มาตี (Gustave Mathie 1959: 12) ได้สรุปไว้ว่า ห้องปฏิบัติการทางภาษาช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาการเรียนไปตามความสามารถของตนโดยไม่ต้องพะวงถึงผู้ที่เรียนช้าหรือเร็วกว่าตน และนักเรียนสามารถบันทึกเสียงแล้วหมุนกลับมาฟังใหม่ ช่วยให้รู้ขอบปร้องในการออกเสียงของตนเพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

3.2 ผลจากการวิจัยปรากฏว่า ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นว่า การจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษาจะเกิดผลดีแก่ครูน้อย ซึ่งแตกต่างจากที่ ราล์ฟ เคเบิล (Ralph Cable 1970: 71-72) สรุปไว้ว่า การสอนโดยใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา ช่วยให้ครูประหยัดเสียงในการสอน ไม่ต้องแนะนำเกี่ยวกับการฝึกซ้ำ ๆ กันตลอดเวลา และช่วยในการแก้ไขการออกเสียงให้ถูกต้อง

3.3 ในค่านปัญหาและอุปสรรค จากผลการวิจัยปรากฏว่า ครูภาษาไทย มีความคิดเห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยส่วนรวมมีมาก ปัญหาและอุปสรรคที่มีมากที่สุดคือ การที่ครูบางคนมีความคิดว่า ไม่มีความจำเป็นต้องจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษา และครูเห็นว่าเป็นการเพิ่มภาระและยุ่งยากในการเตรียมการสอน ด้วยเหตุดังกล่าวจึงทำให้ ครูภาษาไทยบางคนขาดความกระตือรือร้นในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษา และไม่ใคร่จะคิดหาวิธีและเทคนิคการสอนใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทยให้น่าสนใจและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่พบจากการวิจัยอีกประการหนึ่งคือ ครูไม่ทราบวิธีการสร้างบทเรียน สื่อการสอน และการจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยที่ดีมีคุณภาพ รวมทั้งไม่ทราบวิธีการใช้อุปกรณ์ และเครื่องมือต่าง ๆ ในห้องปฏิบัติการทางภาษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุไรรัตน์ หมั่นพงษ์สถาพร (2516: 149) ที่พบว่า ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาต้องการความช่วยเหลือในด้านการสาธิตการใช้อุปกรณ์การสอนภาษาไทยแบบใหม่ ๆ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรทิพย์ บัญชรเทวกุล (2522: 75) ที่พบว่า ครูภาษาไทยขาดความรู้ ความชำนาญในการใช้อุปกรณ์

4. ในด้านความต้องการในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษา จากผลการวิจัยปรากฏว่า ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นุชรินทร์ พ้ารัมย์ขาว (2522: 52) ที่พบว่า สื่อการสอนที่ครูภาษาไทยต้องการมากที่สุดคือ ห้องปฏิบัติการทางภาษา หนังสือประกอบบทเรียน เทปและเครื่องเล่นเทป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

1. ข้อเสนอแนะสำหรับกระทรวงศึกษาธิการ

1.1 กระทรวงศึกษาธิการควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษา โดยให้ความช่วยเหลือในค่านงงบประมาณ จัดให้มีแหล่งผลิตบทเรียน แบบฝึก คู่มือ และเทปบันทึกเสียง เพื่อครูภาษาไทยจะได้มีความสะดวกในการนำบทเรียนไปใช้

1.2 กระทรวงศึกษาธิการควรจัดให้มีการอบรมครูภาษาไทยให้มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในห้องปฏิบัติการทางภาษา วิธีการสร้างบทเรียนเพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารโรงเรียน

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรเห็นความสำคัญของวิชาภาษาไทย มีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนเปิดโอกาสให้ครูภาษาไทยได้ใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาในการจัดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาไทย เช่นเดียวกับภาษาต่างประเทศ

2.2 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูภาษาไทยไปรับการอบรมหรือเชิญวิทยากรมาอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา การสร้างบทเรียนและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อใช้ในห้องปฏิบัติการทางภาษา

2.3 จัดประชุมครูในหมวดวิชาภาษาไทยและหมวดวิชาภาษาต่างประเทศ ให้ทราบนโยบายของโรงเรียนในการสนับสนุนส่งเสริมให้มีการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา เพื่อจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทย เพื่อหมวดวิชาทั้งสองจะได้ร่วมมือให้ความช่วยเหลือกันเป็นอย่างดี

3. ข้อเสนอแนะสำหรับครูภาษาไทย

3.1 ครูภาษาไทยจะต้องรู้จักเลือกบทเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่จะสอน โดยต้องคำนึงถึงความแปลกใหม่ทันสมัยอยู่เสมอ มีทั้งเนื้อหาความรู้วิชาการและความบันเทิง เพื่อโน้มน้าวจิตใจผู้เรียนให้สนใจเรียนมากขึ้น ไม่เบื่อหน่าย

3.2 ครูภาษาไทยควรมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาบทเรียน วิธีการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจและใหม่อยู่เสมอ และมีความตั้งใจจริงในการฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยให้นักเรียนอย่างแท้จริง รวมทั้งมีการประเมินผลการเรียนทุกครั้ง

3.3 ครูภาษาไทยควรจัดกิจกรรมฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยทั้ง 4 ด้าน
ในห้องปฏิบัติการทางภาษาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

3.4 ครูภาษาไทยควรจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับบทเรียนต่าง ๆ ไว้ เพื่อจะ
ได้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้เหมาะสมและสมบูรณ์ในโอกาสต่อไป

4. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

4.1 ควรทำการวิจัยเปรียบเทียบผลการเรียนทักษะภาษาไทยในห้อง
ปฏิบัติการทางภาษากับการเรียนในห้องเรียนธรรมดา

4.2 ควรทำการวิจัยเพื่อสร้างบทเรียนมาตรฐานและคู่มือสำหรับใช้ในการ
การจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษา

4.3 ควรทำการวิจัยเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทย
ในห้องปฏิบัติการทางภาษาว่าเหมาะสมที่จะใช้กับนักเรียนระดับใด ระหว่างนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย